

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/26. uri popoldne.

Štev. 15.

✓ Ljubljani, v torek 20. januarija 1891.

Letnik XIX.

K položaju na Češkem.

Znani poslanec Heinrich, ki v državnem zboru zastopa volilni okraj na Češkem, katerega volilcev večina je nemške narodnosti, in ki ni član nobenega kluba, izdal je enajst strani obsežno brošuro „k položaju na Češkem“. Ker so misli tega pravičnega Nemca vzbudile veliko pozornost v političnih krogih, podamo tudi mi svojim čitateljem dotični spis v prevodu, ki se glasi:

„Svoje današnje trditve zopet podpisem s polnim imenom. To storim radi tega, ker ne vem, čemu bi se skrival, in se ne bojim terorizma, ki kakor mōra leži na nemškem narodu na Češkem. Da se razmere na Češkem zboljšajo, da se mi Nemci pošteno pogodimo s svojimi češkimi sorojaki, moramo najprvo razrušiti pritisk na Nemce, ki prihaja iz Prage in tudi z Dunaja. Posameznik mora imeti pogum, da pové svoje mnenje. Ako celó posameznik pokaže svojo samostojnost in doslednost, s tem vzgajamo ljudstvo, kar ni male vrednosti. To teroristi dobro vedó, in zato se z vso silo vržejo na onega, ki se drzne imeti svoje mnenje in ki je še drznejši, če svoje mnenje tudi javno pové. Jaz sam sem temu dokaz.

Za kulisami govore prav pametno celó taki ljudje, ki stojé na javnem političnem odru kot strankarji čiste krvi. Tako je nedavno g. baron Schar Schmid rekel nekemu članu „Češkega kluba“, da je po njegovih mislih potrebno, da je vsak državni uradnik na Češkem zmožen obeh deželnih jezikov. Ko mu je nato češki poslanec odgovoril: „Gospod baron, zakaj tega tudi javno ne poveste?“ — izgovarjal se je, da to ne gré.

Torej tu jih imate! Tudi drugi nemški poslanci drugače mislijo, kakor javno govore. In zakaj? — Vsakdo hoče biti „persona grata“; noče, da bi ga gledali po strani, hoče, da je tje in sém povabljen, hoče živeti v prijazni mu družbi. Moj živ dan niso mi bili taki oziri odločilni. Jaz si vse drugače tolmačim stališče poslančev. Poslanec

ne smé zá-se skrbeti, temveč mora po svojem najboljšem prepričanju vedno le skupnosti služiti.

Po tem uvodu hočem nekoliko pojasniti položaj na Češkem; čitatelji naj to premislijo in presodijo.

Kdor pazljivo zasleduje mnenje češkega naroda, uvidi, da je povsod velika nezadovoljnost. In če zasledujemo vzroke te nezadovoljnosti, prepričamo se, da vsi slojevi češkega naroda čutijo, kako jih prezirajo. Ljudstvo pravi: Mi, ki toliko storimo za državo in prestol, naj bi pustili, da naš jezik v domači deželi ne najde popolnega priznanja; mi naj bi se morali učiti v svoji deželi tujega jezika, ko Nemcem zadostuje njihov jezik?

Bodimo pravični ter sodimo mirno in nepristransko. Te določbe so jim kot zatiranje, ki je tem očitnejše, če pomislimo, da je češki narod staro zgodovinsko prebivalstvo dežele in znatna večina tudi sedaj; če dalje pomislimo, da je bila do l. 1627. češčina uradni jezik. Še-le „ponovljeni deželni red“ je dovolil tudi nemščino na Češkem ter priznal neko enakopravnost.

Četudi je dvestoletni absolutizem iz političnih vzrokov na stran potiskal češki jezik, vendar niti za trenotek ni dvomljiva zahteva češkega naroda po popolni enakopravnosti. In če se ne oziramo na dvestoletno samosilstvo, že član 19. državne temeljne postave določa to ob sebi umevno zahtevo.

Po dunajskih punktacijah mogel bi sicer Čeh sedaj in v prihodnje povsod v deželi iskati in najti pravico v svojem jeziku, vendar češčina ni enakopraven, temveč podrejeni deželni jezik, ako se nemškemu uradniku ni treba učiti češčine, dočim mora češki uradnik znati nemški. To je Ahilova pēta vse sprave.

Omenil sem, da so iz političnih ozirōv od časa Ferdinanda II. prezirali češki jezik in tako gnetli staro kraljevino, da so jo stlačili v okvir nemškega cesarstva. Dandanes pa ima Avstrija popolnoma drugo nalogo. To nalogo je grof Taaffe dobro po-

godil, zato sem vedno poznal njegovo politiko kot pravo ter jo podpiral.

Dozdeva pa se mi, da v nekaterih krogih še danes ne uvidijo velike važnosti češkega naroda za državo in prestol, ker sicer bi ž njim drugače postopali.

Ne varajmo se. Danes mora Avstrija v prvi vrsti podpirati one narode, katerih interesi se strinjajo z interesi države in vladarske hiše. V tem oziru ne bodem obširno govoril.

Tu imamo najprvo Poljake, ki se držé modre in previdne politike. Kdor ima oči, ta vidi. Politika Rusinov je tudi precej prozorna. Kam Italijani težé, vé ves svet. Politični nameni Jugoslovanov se že kažejo v vidnih obrisih. Združenje vseh Jugoslovanov pod avstrijskim orlom je njihovo geslo. Kam vesla politika tovarišev g. dr. Bareuther-ja, je ta politik nedavno sam povedal. Če zmernejša levica gojí bolj rodoljubne namene, tega ne vem, pač pa verujem.

Nemško-konservativna stranka stojí odločno na avstrijskih tleh, ker le tu v Avstriji najde zavetišče svojim idejalom. Tudi češkega naroda politika nima postranskih namenov, temveč meri na to, da ohrani svojo individualnost in tako tudi Avstrijo. Koristi češkega naroda se popolnem ujemajo s koristmi države in dinastije. To je eminentni pomen češkega naroda. Z ozirom na veliki pomen češkega naroda za obstanek države je njegov vpliv na osodo države jako majhen. Po svojem pomenu za državo morali bi Čehi vsaj ta vpliv imeti v državi, kakor ga sedaj imajo Poljaki. Da temu ni tako, je vzrok ta, ker v dunajskih krogih še vedno prezirajo pomen češkega naroda. Dokaz temu je brez dvoma to, da pri sedanjih spravni obravnavah češkemu narodu v njegovi deželi ne priznajo enakopravnosti jezika.

Sicer mi je dobro znano, kateri obrekovalni vplivi neprestano delujejo, da bi zmanjšali v dvornih

LISTEK.

Kavkaški ujetnik.

Priprava, spisal L. N. Tolstoj. Poslovenil J. Steklasa.

II.

Skoraj celo noč ni Žilin očesa zatisnil. Noči so bile kratke. Skozi razpoko spazi, da se je začelo daniiti. Žilin vstane, razkoplje razpoko ter razgleduje. Videl je pot, ki vodi pod goró, in na desno tatarsko kolibo ter dvoje dreves kraj nje. Na potu je ležal črn pes, a koza s kozlički je hodila okoli — mahaje z repičem. Spazi tudi še mlado Tatarko, kako gre v pisanej srajci, razpasana, v svitcih in čizmicah, glavo s kaftanom pokrito, a na glavi nese ploščnat vrč vode.

Ko stopa, maje in previja se vsa v telesu, a za roko vodi malo Tatarčé v srajčici. Tatarka stopi z vodo v kolibo, a na to izide oni večerajšnji rudečé-bradati Tatarin v svileni sukni; za pasom visí srebrni jatagan in na golih nogah ima čizme; na glavi mu je visoka črna kučma od jagnečje kože in malo nazaj zavita. Izide in počasi koraka ter si rujavo brado gladi. Postoji, zapové nekaj slugi ter se podá nekamo.

Med tem sta odjahala dva dečka s konji na

vodo, da jih napojita. A otroci obriti, v srajčicah, brez svitice, zbrali so se na kup, prišli do zavora, vzeli protiče, pa dregali ž njimi skozi razpoke.

A ko je Žilin na-nje zarežal, razbežali so na vse strani in gola kolena so se jim zablížčela.

Žilin se je užejal, grlo se mu je osušilo in on pomisli: mogli bi že priti, da me vprašajo. Kar začuje — zapor se odpira. Vstopi rudečé-bradati Tatarin, a ž njim še eden, nižje postave in črne polti. Oči ima črne, svetle, on je rudeč, a brada malo podrezana; lica je veselega ter se vedno posmeh-ljuje. Črni je bil še lepše oblečen: grinjač od modre svile, obšit s srebrnim robom. Jatagan za pasom precej velik in srebrn, bogate safijanske (fina koža) šlebedre tudi s srebrom obšite; povrh teh tankih šlebeder pa je imel še debele čizme. Visoka kučma mu je bila od bele janječé volne.

Rudečé-bradati Tatarin vstopi, spregovori nekaj, kakor da se roga in postoji; nasloni se na duri, zavihiti jatagan in kakor volk izpod očesa pogleda Žilina. A črni — gibčen in živ kakor na tezalnici, se hitro vzdigne in stopi k Žilinu; razširi noge, sede na pete, pokaže zobé, poteplja ga po rami ter začne nekaj po svojem govoriti, z očmi migaje, z jezikom mleskaje ter iste besede ponavlja: „Korošo urus! Korošo urus!“

Žilin ni nič razumel, zato je rekel: „Dajte mi vode, žejen sem!“

Črni se nasmeje in zopet po svojem spregovori: „Korošo urus.“

Žilin pokaže z ustnicami in rokami, da je žejen in da mu jo piti.

Črni ga je razumel, pa se nasmejaj, pogledal na vrata in zaklical nekoga: „Dina!“

Prihitela je deklica, tanka, nežna, v trinajstem letu in podobna črnemu. Gotovo je njegova hči. Ima tudi črne in žarke oči, a lic je rudečih, kakor z rožami posutih. Oblečena je v dolgi modri srajci s širokimi rokavi. Na nogah ima svitice in čiznice, a na čizmicah zopet druge z visokimi petami; okoli vrata nosi orgljak samih ruskih poltnikov (pol-rubljev). Golo glavo krasé črni lasje, v kiti je trak, a na traku so privezane same bakrene pločice in srebrn rubelj.

Oče jej je nekaj zapovedal. Ona pobegne, pa zopet prihití z vrčem. Podá mu vode, sama počepne na pete ter se tako ulekne, da so ji pleča bila nižja nego kolena. Séde, izbuli oči pa gleda Žilina, kako pije vodo — kakor kakšno divjo zver.

Žilin ji podá vrč nazaj. A ona skoči kakor divja koza. Oče se jej tudi zdaj nasmeje, pa jo zopet pošlje nekam. Ona vzame vrč in pobegne, potem

krogih pomen češkega naroda. Češki narod je nekaterim ljudem na potu.

Prav lahko bi vlada vpeljala narodovo enakopravnost. V njeni moči je, da reče: Od l. 1905. mora biti na Češkem vsak državni uradnik zmožen obeh deželnih jezikov. Rečem „od leta 1905 pričeni“, ker po mojih mislih bilo bi krivično zahtevati, da bi se takoj uvedla taka naredba.

Nihče ni prisiljen, da bi se moral učiti tudi drugega deželnega jezika; za prihodnost pa bi vsakdo vedel, kaj mora storiti, če hoče biti na Češkem državni uradnik. Taka naredba ne bi škodila narodnim interesom ne Nemcev ne Čehov. Država daje kruh, torej ima tudi pravico določiti pogoje, kakor vsak trgovec v svoji prodajalnici.

Taka naredba pač ni samosilje. Ali je morda jezikovni pritisk, ako se mora na leto na stotine mladih ljudi učiti francoskega ali angleškega jezika, če hočejo dobiti službo? Ali so morda ti mladi ljudje zgubljeni za svojo narodnost, ker se učé tujih jezikov? Take trditve nisem še slišal. Isto velja o onih kandidatih, ki želé na Češkem dobiti državno službo.

Del češke stranke zahteva namesto uradne dvojezičnosti kot odškodnino notranji uradni jezik v čeških okrajih. Vlada se upira tej zahtevi in po mojih mislih po pravici.

Notranja organizacija uradov je izključno stvar eksekutive, in je torej taka zahteva vmešavanje v eksekutivo. Kakor noben avstrijski državnik, če stoji na rodoljubnem in dinastiškem stališču, ne more in ne sme z ozirom na vnanji položaj države dovoliti postavno priznanje nemškega državnega jezika, istotako ne more dovoliti notranjega češkega uradnega jezika. V tem oziru mora država imeti prosto roko, da to odredi, kar se strinja z istočasnim položajem države. Ako so se v tem oziru v sili naredile politične napake, je to vzrok, da se napake popravijo.

Jaz ne poznam načrtov gospoda ministerskega predsednika grofa Taaffeja; kakor pa poznam položaj države, bode gospod dvorni svetovalec baron Scharschmid zastoj čakal na nemški državni jezik.

Sicer pa notranji češki jezik tudi ni prava odškodnina za popolno jezikovno ravnopravnost.

Nemci ne zgube svojih narodnih pravic, če morajo državni uradniki na Češkem biti zmožni obeh deželnih jezikov. Narodni interesi bi tedaj bili prizadeti, ko bi splošen ukaz zahteval znanje drugega deželnega jezika.

Moje nepristransko mnenje je to-le: Opustiti je treba zahtevo notranjega češkega uradnega jezika, namesto tega pa zahtevati z vso odločnostjo popolno jezikovno ravnopravnost.

Ta zahteva češkega naroda je popolnem opravičena, in le taka zahteva se strinja s častjo kraljevine češke in današnjega pomena češkega naroda.

Krč, dné 23. decembra 1890.

Josip Heinrich.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. januarija.

Notranje dežele.

V deželnem zboru češkem je ponovil staročeški poslanec Kvičala staro zgodovinsko resnico: Najhujši sovražnik Čehov je bil od nekdanj Čeh sam in sicer z ozirom na sedanji razpor v češkem taboru, ki bi potreboval najstrožje jedinosti. Zakaj položaj je resen, Nemci so popolno jedini in le čakajo ugodne prilike, da si z enim mahljem pri-svoje hegemonijo na Češkem.

Trst ima novega župana. Kakor določeno, bila je dné 17. t. m. v tržaškem mestnem zboru na dnevnem redu volitev novega župana. Sporočili smo že, da je bil izvoljen dr. Ferdinand Pitteri z 51 glasovi od 52, torej soglasno. Italijansko občinstvo obilno zbrano v dvorani in na galeriji je burno pozdravilo izid volitve. — Prejšnjemu županu Bazzoniju so sklenili mestni odborniki poslati adresu, v kateri se mu v imenu tržaškega mesta zahvalijo za njegovo vspešno delovanje ter izražajo svoje obžalovanje, da je moral vsled zdravstvenih svojih razmer odstopiti.

Katoliški shod na Dunaji. Zadnje dneve so bili zbrani na Dunaji v posvet razni katoliški politiki, ki so med drugim neki določili, da naj se prej ko mogoče zopet skliče na Dunaji shod katolikov. Nekateri časniki poročajo, da je za III. avstrijski shod katolikov določen mesec januarij l. 1892.

Trgovinsko-carinske razprave med avstrijskimi in nemškimi pooblaščenici se zopet nadaljujejo pod načelnštvom ministra pl. Szögyeny-ja. Ko so nedavno otvorili v Berlinu nemški državni zbor, omenjal je v svojem nagovoru državni kancler tudi teh carinskih obravnjav ter izrazil željo, da se bodo ugodno izvršile. Caprivi sicer vse drugače govori, nego je govoril osorni Bismarck, ki še sedaj trobi po svetu, da naj bo Avstrija v gospodarskem oziru popolno odvisna od Nemčije, vendar po pravici izpovemo, da ne pričakujemo vsaj za Cislitvanijo nič dobrega od teh obravnjav. Koristi, katere bodo po obravnavi dovoljene Avstriji, zadevale bodo večinoma le ogrsko državno polovico; našo državno polovico pa bodo zadela nova bremena, ko bodo vzlasti občutljivo težila ramena malih rokodelcev in obrtnikov. — Kakor povsod v notranji in vnanji politiki, imajo tudi tukaj prvo in odločevalno besedo — Madjari, katero pa vselej brezozirno porabijo v svojo korist.

Strankarske razmere v Galiciji. Tudi med Poljaki in Rusini tli in gori pod političnim kotlom, ki vedno huje izkipeva ter pari moč bratskih narodov v Galiciji. Že sedaj smemo reči, da se bodo v Galiciji pri prihodnjih državnozbornih volitvah izvršile gledé izvoljenih bistvene izpremembe. Poljska kmetijska stranka druží se sedaj z ondotnimi demokrati, ki bodo šli na volišče s klicem: „Kmeta naj kmet zastopa v državnem zboru.“ To stranko podpirajo vzlasti poljski židje. Stranka poljskih plemenitajev bo torej gotovo izgubila nekaj svojih poslancev. Obe stranki ste osnovali novih manjših časnikov, namenjenih vzlasti kmetškemu prebivalstvu, da bi tem lažje dosegle svoje namene. Že sedaj smemo zanesljivo reči, da po prihodnjih državnozbornih volitvah ne bo več solidarnega poljskega kluba v državnem zboru, kar bo sevda na razmere državnega zbora imelo zdaten vpliv. Reči pa moramo, da to ne bo ugodno ne za sedanjo desnico, še manj pa za poljski narod, katerega zastopniki so bili dosedaj nekaj jeziček na tehtnici, ki je vsikdar odločil v korist Poljske.

Vnanje države.

Srbija. Odbor srbskega cerkvenega kongresa je pozvan v Karlovec na 1. februarja in bo mnogo važnih zadev rešil, katere se bodo spomladi predložile generalnemu shodu.

Rusija. Glavna ovira sporazumljenju med rusko vlado in Vatikanom tiči v tem, ker zahteva ruska vlada, da se morajo v poljskih cerkvah litanije, rožni venec itd. moliti v ruščini, ne pa več v poljščini. Sevda ne more sv. prestolica nikoli tega dovoliti, da ne bi smeli sv. katoliški cerkvi zvesti Poljaki opravljati svojih pobožnostij v materinem jeziku. Kar naenkrat se je pa zdaj razširilo poročilo, da namerava ruska vlada na Poljskem nadomestiti cerkveno latinščino s poljščino. Ako je to poročilo utemeljeno, namerava ruska vlada s to naredbo Poljakom le mreže nastaviti in jih odtrgati od Rima. Te njene nakane pa nikakor ne bodo napravile dobrega vpliva na Vatikan in sporazumljenje med njima se bo izvestno še dalje zavleklo.

Anglija. Pomanjkanje in bēda, ki vlada zadnji čas v Londonu, središču svetovne trgovine in prestolici angleške države, je tolika, da država, blagotvorna društva, pobožne bratovščine, bogati človekoljubi ne vedó več, kako bi pomagali stradajočemu prebivalstvu. Zato se je nedavno general Booth obrnil na vse usmiljene angleške državljane, naj mu naberejo milijon šterlingov, da bo osnoval delavske naselbine za ljudi, ki bi radi delali, pa ne dobé dela. V nekem svojem spisu „Najtemnejša Anglija“ kaže general Booth svetu razmere med nižjim angleškim prebivalstvom, ki nima nikakega zaslužka in žalostno umira gladú. Takih revežev, ki nimajo nikakega dela ali pa jako majhen zaslužek, živí sedaj v Londonu do jeden milijon! Poleg generala Bootha si pa tudi vrli kardinal Manning mnogo prizadeva, kako bi se pomagalo ubogemu ljudstvu. On pravi, naj dobé dela javna oblastva dela zmožnim revežem, onim pa, ki ne morejo delati, naj preskrbé kako pomoč. Ta bēda v angleški prestolici je pa od dné do dné večja, silnejša, zakaj od vseh stranij prihajajo delavci iskat zaslužka v glavno mesto Pač žalostni odnošaji v svetovnem mestu!

Izvirni dopisi.

Iz Litije, 18. januarija. Kakor v vsakem okraji kranjske dežele, tako so se tudi pri nas v Litiji vršile volitve novega cestnega odbora; da bi se pa tudi na drugih krajih tako malovredna sredstva uporabljala za agitacijo, je komaj verjetno. V naslednjem Vam hočemo stvar nekoliko pojasniti:

Od slavnega c. kr. okr. glavarstva v Litiji so bila županom razposlana vabila k volitvi cestnega odbora v 29. dan decembra pr. l. — komaj jeden dan pred volitvijo; jeden županov pa sploh nobenega povabila ni dobil. Vzroki so nam neznani.

Začudili pa se boste postopanju načelnika litijskega okraja, g. Janeza Jeretina, bivšega deželnozbornskega kandidata leta 1889, ki je občinam litijskega okraja naznanil, katere odbornike (samega sebe tudi) morajo 29. decembra voliti, in da naj imajo listke z imeni od njega priporočenih novih cestnih odbornikov — pripravljene. Župani in svetovalci so vabila z listki javno kazali, rekoč: „To smo skupaj dobili in naj se s tem izkažemo pri volitvi v Litiji in volimo na listku priporočene može.“

Tudi v volilni sobi v Litiji 29. decembra je mogočni načelnik listke volilcem izdelaval in tudi ustno priporočal, katere može moramo za odbornike

pa prinese mlinec na okrogli deščici in se zopet usede, pripogne se ter ne trene z očmi od Žilina — gledala ga je.

Odšla sta Tatara ter zaprla vrata.

Ni preteklo mnogo časa, kar pride sluga do Žilina in mu reče:

„Ajde, gospod, ajde!“

Tudi ta ni znal ruski. Žilin ga je vendar razumel, da mu zapoveda nekam iti.

Sel je Žilin šepaje s klado; ni mogel korakati, nego se je opotekal na stran.

Žilin je vendar odšel nekako z Nogajcem. Kar zagleda — tatarsko vasico: deset hiš in džamija z munaro (zvonik pri turški cerkvi). Pred eno hišo so stali trije osedlani konji. Otroci so jih držali za uzde. Iz te hiše stopi naglo črni Tatarin ter mahne z roko, da pride Žilin k njemu. Posmehljuje se in nekaj govoreč po svojem vstopi v hišo. Tudi Žilin pride za njim. Soba je bila lepa, stene gladke, z ilovico zamazane. Na prednji steni prislone pisane počivalnice, a na postranskih dragocene preproge, na preprogah puške, pištolje in sablje — vse v čistem srebru okovane. Na eni steni je prislone mala peč. Prsten pod je nabit in ravan, a sprednji kót pokrit s suknom, na suknu preproge, a na preprogah mehke počivalnice. Na preprogah sedé

Tatari v mestvah: črni, rudeči in trije gosti. Za hrptom so bile položene vsem mehke vajšnice, a pred njimi na okrogli deščici palačinke (močnata jed), raztopljeno maslo v skledici in tatarsko pivo — brezovica v vrčih. Z rokami jedó, a roke so imeli čisto mastne.

Črni skoči in reče, da Žilina postavijo na stran, ne na preprogo, nego na goli pod, pa se zopet vrne na preprogo in ponudi gostom palačinke in buzo (brezovico). Sluga postavi Žilina na odkazano mesto, a sam sezuje fije (gorenje čizme, ki se obuvajo preko prvih čizem - mestev; muhamedovci jih po svoji navadi puščajo pred vrati, ko gredó v lepše sobe ali v džamijo), dene jih na prag v redu, kakor so tudi druge fije stale ter se usede blizu svojih gospodarjev na sukno, pa jih gleda, kako sladko jedó, in požira slino.

Ko so Tatari pojeli palačinke, pride Tatarka v takšni srajci, kakor deklica, tudi v sviticah, samo da ji je glava z robcem zavezana. Odnese maslo in palačinke, a poda jim krasno skledo in čašo z ozkim grlom. Tatari so si začeli roke prati, potem jih prekrizali, vseli se na noge, priklanjali se na vse strani ter izmolili svoje molitve. Porazgovorili so se po svojem. Potem se obrne eden gostov k Žilinu ter spregovori ruski:

„Tebe je vlovil Kazi Muhamed“ ter pokaže na rudečebredatega Tatarina, „prodal te Abdul Muratu,“ pa pokaže črnega. „Zdaj ti je Abdul-Murat gospodar.“

Žilin ni niti črnil.

Zdaj začne Abdul-Murat govoriti; v govoru se je posmehoval ter kazal na Žilina, govoreč: Soldat urus, korošo urus.“

Tolmač pravi:

„Abdul ti je rekel, da pišeš domov po odkupnino. In ko ti pošljejo denar, bode te pustil.“

Žilin se zamisli in reče: „Zahteva-li on veliko odkupnino?“

Dogovarjali so se Tatari in tolmač reče:

„Tri tisoč rubljev.“

„Ne, toliko jaz ne morem plačati.“

Abdul skoči na noge ter začne z rokami mahati, pripovedovaje Žilinu, kakor da ga on razumi.

Tolmač mu preloži besede:

„A koliko bi ti dal?“

„Pet sto rubljev.“

Zdaj so zakričali Tatari pa vse eden na drugega. Abdul se je tako strašno zaveval na rudečebredatega, da mu je slina frčala iz ust.

Rudečebredati je samo mežikal in z jezikom emakal.

(Dalje sledi.)

voliti. — Čulo se je pa že tedne pred volitvijo, da je g. Jeretin že izbral može, kateri njemu ugajajo in kateri so zanj neomahljivi. O vseh navedenih dogodkih imamo mnogo dokazov.

Da se pri volitvah več ali manj agituje, hočemo sami priznati; ali na tako nečuden, gori naveden način se jednacega gotovo še nikjer ni storilo in od nobenega načelnika postopalo, kot ravno v Litiji. Ali je to prosta volitev, kakor jo postava ukazuje?

Ako se g. Jeretin sam zopet za odbornika priporoča, gotovo ni dosledno, ker se je na javnem mestu izrazil, da naj se mu v obraz pljune, ako se bode zopet pustil voliti.

Ali niso morebiti stari odborniki zaupanja vredni možje, da je iz daljnih nribov tri do štiri ure odbornike v novi cestni odbor priporočal, in sicer svojega svaka v Štangi, svojega prijatelja na Vačah, kateri po postavi še ne bi smel voljen biti, in najbolj oddaljenega župana na Gobi? — Ali ni bolj koristno za cestne interese, ako so izvedeni možje v Litiji in v Šmartnem odborniki ravno na lici mesta, kjer se vse ceste celega okraja skupaj stekajo in združijo? — Naj se pogleda pa tudi na okrajne ceste, katere je bivši g. načelnik nadzoroval, ker so v takem zapuščenem stanju, da se voz vozu več izogniti ne more. Ako se hočeta dva vozniaka jeden drugemu izogniti, mora jeden na travnik ali njivo zapeljati.

Gosp. Jeretin je že več let nadzornik okrajnih cest, pa še dandanes ne vé ne davkoplačevalec, ne on, kje ima svoj del ceste posipati, ker ni ne lese-nega količka, ne kamnitega znamenja na cesti, kar je starodavna navada in potreba. Tako tudi ni bila okrajna cesta že več let posuta in nič popravljena, ker davkoplačevalci ne vedó, kje imajo svoje cestne dele za posipanje, tako da se mora cesta v najem oddati in g. načelnik vsa taka dela iz cestne blagajnice izplačuje.

Reveni davkoplačevalci, kam pridemo, ako se bodo še zanaprej po takih organih ceste oskrbovale?

Omeniti moram tudi, da omenjeni g. načelnik najmanjšega narodnega čuta dozdej ni pokazal, ako-ravno hoče biti v vseh stvaréh glavni voditelj našega kmeta. Dokaz temu je, da mogočni g. načelnik nijednega slovenskega lista nima naročenega, še „Dolenjskih Novic“ ne, katere za celo leto le jeden goldinar stanejo.

Najžalostneje je pa, da si on kot posestnik in krčmar, ki se s kmetijo peča, še „Kmetovalca“ noče naročiti, torej tudi ni ud „kmetijske družbe“.

Kakor se čuje, hočejo nekatere občine proti nepostavnemu postopanju g. načelnika Jeretina ob volitvi cestnega obdora 29. decembra l. l. pri dotičnem oblastvu vložiti pritožbo.

Od nekod, 16. januarja. Z nekakim začenjem prinesel je nedavno „Slovenec“ sporočilo, da v nekem kraju še celó šolski nadzornik opravlja posel komisarja za ljudsko štetje. Kdor ima priliko opazovati ljudsko šolstvo, ne bode se čudil, da si g. nadzornik po strani išče zaslužiti pohvalno priznanje, saj je on le nadzornik in jedenkrat na leto se bo že dalo „nadzorovati“ posamezne šole, ko bode za to primernejši čas in ugodnejše vreme, zakaj bi se torej v snegu in mrazu ne storila usluga višji gospódi? — Temu se čudijo le oni, ki duha sedanjega časa ne poznajo. — Ta duh časa pa je že marsikaj „preongavil“, zato se v nekaterih krajih tudi pri šolstvu prav „pošteno ongavi“. Naj tu navedem le nekaj vzgledov.

Vem za kraj na Kranjskem (kje, to ni glavna stvar, ker le fakta hočem navesti — nomina sunt odiosa), kjer je v primeri precej šol, še nekaj čez deset, med njimi nekaj večrazrednic, in nič manj kot pet učiteljev bilo je neki šolski dan poklicanih k pouku, kako naj kot imenovani komisarji izvršujejo ljudsko štetje. Da je bilo na dotičnih šolah ta dan prosto, je umljivo. — Nastopile so potem božične počitnice, in po počitnicah začelo se je „ongaviti“ s štetjem ljudstva in živali.

Da to „ongavljenje“ ne gré tako naglo, to vé zdaj že vsak bralec tega lista, če je poklican k štetju le količkaj pogledal v zapisne pole, katere so prav zeló podobne tistim učilnim pripomočkom, katere je nam nekđaj prodajal Giontini, da smo se po meridijanih vadili risati zemljevide. Kmet, ki ne zna brati, utegnil bi misliti, da je narisana lestva nad živinskimi jasli. Da taka, poldrugi čevljev visoka in čez dva čevlja široka rjuha ni tako naglo popisana od še tako spretnega komisarja, razume se lahko. Da so torej gg. komisarji zaradi te velike naloge in trudapolnega delovanja s poukom v šoli malo

odmaknili, kdo bi jim to zameril? Pri nekaterih šolah se je danes (16. januarja 1891) že začel pouk, pri nekaterih pa še ni sile; tje koncem meseca, če Bog hoče, se bo že, ker nekateri teh gospodov komisarjev so po končanem štetju doma šli „in commissione“ tudi v sosedno županijo in županijo in tam je zopet dosti „ongavljenja“. Naj bodo torej božične počitnice nekoliko podaljšane, saj je zdaj mraz, šolske sobane se letos tako šmentano nerade zgrejejo, drva so draga, denarja malo, le varčno torej! Saj se bo vse to lahko pozneje nadomestilo, ko bo mraz ponehal, sneg skopnil, travica zrastle: takrat bomo pa natančni. Če bo le kateri otrok zamudil kako uro, bomo že učili stariše reda in natančnosti. Denarna globa ali pa ječa jih bo že privla, da bodo otroke redno pošiljali v šolo. Za delo preskrbite si hlapcev in dekel, za pašo čednikov, male otroke varvajte pa sami, za šolo ugodne otroke pa redno pošiljajte v šolo. Vi nimate nič ugovarjati: poslušajte, ubogajte in močite! — Tako prišnas „ongavijo“ komisarji.

Zadnja leta se je tudi v tem okraju pripetilo, če je bilo s smrtjo ali drugače kako učiteljsko mesto izpraznjeno, da se ono večkrat ni razpisalo in namestilo z novo močjo, temveč kaki večrazrednici se je odvzela jedna moč, ne da bi se nadomestila z drugo; in ta moč je potem ostala po več mesecev, jedenkrat blizu dve leti na novem mestu kot namestnik — četudi bi bila služba rada sprejela ali zamenila, ko bi bili višji službo razpisali in oddali. Vsled tega je škodo trpela dotična večrazrednica, kateri so bile moči vzete.

Še jeden dogodek: Bilo je zopet učiteljsko mesto prazno. Lahko bi se bilo namestilo — vzlasti na tak način, kakor se je pozneje — v začetku šolskega leta. Mesto se je razpisalo, prosilcev se je oglasilo zadostno. Vsak izmed njih si je gotovo želel dobiti mesto, vsi so bili sposobni, vsak bi bil zadovoljen s plačo, katera je za to mesto določena. Toda zgoraj se je „ongavilo“ tako, da so bili vsi prosilci brez vzroka prezrti — „padli so skozi“ — in poslan je bil sredi šolskega leta nekdo iz daljave, ne da bi bil prosil. Pa tudi to ima svojo dobro stran. Dotičniku ni bilo treba plačati selilnih stroškov, ima še blizu 300 gld. na leto višjo plačo, kakor je za to mesto določena, ker mu ostane vse, kar je imel poprej kot vodja večrazrednice; občino in prosilce pa so po prstih krcnili v jasni dokaz, da nikomur nič mari, če po svoje „ongavi“.

Toliko čisto resničnih dogodkov v dokaz „ongavljenja“ za zdaj. Če ti ne zadostujejo, lahko še postrežemo.

Dnevne novice.

(Osebna vest.) Dvorni svètnik in državni nadpravdnik iz Grada, dr. V. Leitmaier, je bil danes zaradi uradnih zadev v Ljubljani.

(Visoka starost.) Iz Radovice se nam poroča: V soboto, dné 17. t. m., so v sosedni žumberški župniji sv. Nedelje pokopali ženo-vdovo, ki je doživela redko starost. Živela je 102 leti vedno zdrava in čvrsta na duhu in telesu. Končno se je tudi ona morala pokoriti zakonu, ki ne pozna izjeme.

(Umrla) je 18. t. m. gospa Ivana Gradišek, posestnica v Zalogu, v 70. letu svoje starosti. Pogreb je bil danes zjutraj pri Devici Mariji v Polju. Naj v miru počiva!

(Iz Bele Krajine) nam poroča prijatelj: Dné 15. t. m. je prišlo k meni več Bojancev iz občine adlešičke, ki so pravoslavne vere. Pritoževali so se, da so njihovi cerkveni poglavarji ná-nje popolnoma pozabili. Že od meseca junija niso videli svojega svečenika niti imeli božje službe. Trdili so, da bodo prestopili h katoliški veri, ako patrijarh ne naredi reda. Bilo bi to tudi najboljšje za Bojance v duševnem in gmotnem oziru. — Ob jednom izrekam na tem mestu v imenu adlešičkega županstva zahvalo gosp. župniku Ivanu Šašelju, ki je o mnogih prilikah pred novim letom poučeval ljudi o ljudskem štetju, da se je vršilo točno in hitro. Čast, komur čast!

(Volkovi.) V „Obzoru“ čitamo, da so predzadnjo noč ljudje opazili v Vodovodni ulici v Zagrebu več volkov, ki so ogrizli jednega psa. Ker je zapal nov sneg in nastala ostrá zima, prignala je lakota zveri do človeških bivališč. Tako so tudi „Narodne Novine“ te dni poročale, da so se pri Jelenju pokazali volkovi in jeden velik medved. Okoli dvanajst volkov je po noči udrlo na neko dvorišče, kjer so v hlevu asledili ovce. Siloma so odprli vrata ter pograbili

jedno ovco. Vaščani so s puškami in sekirami razgnali grabežljive zveri.

(K ljudskemu štetju.) V Pulju so našeli brez vojakov 23.019 duš, na Reki 30.059, v Belovaru 5102, v Oseku 22.500, v Petrinji 5010.

(Slovensko gledališče.) V nedeljo 18. t. m. predstavljal se je „Čevljar-baron“, šaljna igra s petjem in godbo, poslovenil J. Alešovec. Dasi je „Dramatično društvo“ s to glumo poseglo v prejšnje čase svojega repertoara — zadnjič se je predstavljala leta 1877 — vendar je privabila toliko občinstva, da je bil zadnji prostorček razprodan. Kdor se ni požuril dva dni prej za boljši sedež, zadovoljiti se je moral z zadnjo vrsto ali pa je moral celó stati. Gluma je srečno lokalizovana v Ljubljano in pridejanega jej je tudi nekaj narodnega petja. Igralo in pelo se je vrlo dobro. Smeha je bilo dovolj, če ne — preveč. Stojéči del občinstva je bil namreč tako dobre volje in se pri vsakem še tako neznatnem dovtipu tako od srca smejal, da se je marsikdo vsled tega malo motenega čutil. V naslovni ulogi imeli smo priliko občudovati izvanredno komično nadarjenost gđe. Slavčeve. Ni se jej poznalo, da je prvič nastopila v večji ulogi. Škoda le, da je nje glas še malo prenežen in pa previsok. Dobro je pogodil tudi g. Jenič mojstra Podplata. Pri nastopu dobil je lovorov venec s trobojnimi trakovi. Ljubka je bila gđe. Nigrinova kot poetično nadahna kuharica; kakor rojena baroninja igrala je gospa Danilova baroninjo Rošicko. Veliko smeha vzbudila je tudi gospa Borštnik-Zvonarjeva kot komična starica s svojo igro in z jako srečno masko. Tudi manjše uloge so se točno izvrševale. Petje je bilo prav krasno in želeli bi, da se blagodušni gospodje še večkrat hoté žrtvovati za „Dramatično društvo“. Slišali smo pa, da je bil za odrom občutljiv nedostatek — pravi sibirski mraz, ki je povzročil, da so se vsi pevci prehladili. Kupleti so bili času zeló primerni, le sém ter tja so se slabo umeli.

(V češkem „Narodnem gledališču“) nastopil je minoli četrtek zvečer prvokrat naš rojak g. Fr. Bučar iz Postojine v Mozartovi „Zauberflöte“ („Čarovna žvegla“, ali češki: „Kouzelná flétna“), v ulogi „Tamino“. S to opero je imelo gledališče še vselej velik uspeh. Poleg klasične skladbe prispele so v ta večer k temu izbornu razdeljene uloge in sijajna oprava, v kakoršni se nikoli prej ni izvajala „Kouzelná flétna“ v Pragi. Tenorist g. Fr. Bučar se je k temu nastopu pripravil z veliko marljivostjo, kajti poleg petja je i mnogo proze, torej za Slovence dvojno težko. O prvem nastopu Bučarjevem piše v listu „Hlas Národa“ strokovnjaški ocenjevalec g. Novotný nastopno: „Lep vspeh imel je i drugi debutant g. Bučar, nastopivši v ulogi „Tamina“. Ta mladi mož ima lep liriški tenor, zlasti prijetnega in lagodnega zvoka; njegova pravna utvoritev glasov v vseh pologah in napredno predavanje njegovo dela vso čast šoli mojstra Leva. Ves njegov način petja svedoči v obče inteligentnega godbenika z iskrenim čustvom, in njegovo prirojeno elegantno kretanje znatno povečuje igralčevu stran, koji se ne more družega očitati, da je gibanje in obnašanje preživahno. Skratka, mladi ta pevec presenetil je povsem z gotovostjo svojega izvajanja, kar je nenavadno za začetnike. Tudi proza je čisto in v gladki češčini prednašal, razven jedine besedice „tye“ namesto „tě“, kar je svedočilo, da je pevec slovenskega rodú. Gotovo je pa, da vodstvo že zdaj more računati s to močjo pri razdeljevanji imenitnejših, važnejših vlog.“ „Prager Abendblatt“ piše mej drugim: „V gosp. Fr. Bučarju, ki je večeraj kot Tamino storil prvi korak na odru v veliki operi, spoznali smo mladega pevca, ki ima dve vrli lastnosti: simpatičk tenor, ki je v visočini in srednji legi čvrst in poln, in lepo nadarjenost. Prednašanje je pričalo o temeljiti glasbeni šoli. Temu začetniku, ki se jako prstogiblje in je prikupljive vnanjosti, moremo prorokovati lepo prihodnost.“ — Tu bodi omenjeno, da je bil g. Bučar prej, nego si je izvolil glediščini oder, strokovni mojster na c. kr. obrtni strokovni šoli v Ljubljani. Jedno leto je obiskoval pevsko šolo „Glasbene Maticé“ in jedno leto dunajski konservatorij. V Prago je prišel minolo leto in je vstopil stoprav avgusta meseca v pevsko šolo g. Leva. Iz srca čestitamo rojaku na tem vspehu na daljnem slovanskem severu!

(Burja ustavila vlak.) Reški brzovlak, ki je minoli petek ob 9. uri zjutraj zapustil reško postajo, prišel je samo do postaje Plase, kjer ga je burja ustavila, da se je moral vrniti. Sploh je v

Primorju grozovita burja, in tudi mraz ni bil tak že od l. 1879.

(Zastopstvo mesta Reke) se je konstituiralo te dni. Mestnemu načelniku Ciottiju se je plača zvišala od 4000 na 6000 gld.

(Slavne orglje v Avstriji.) V dunajskem „Vaterlandu“ smo v nedeljskem listu pod górenjem naslovom čitali imena največjih orgelj v Avstriji, ki so na Dunaji, v Klosterneuburgu, Brnu, Olomueu, Pragi in Solnogradu. Prijatelj pa nam poroča, da so med največjimi orgljami tudi one v samostanu sv. Florijana na Gor. Avstrijskem, ki imajo nekaj nad 70 registrov. Znamenito za nas je i to, da je te orglje naredil slovenski duhovnik Križman.

(Trgovsko bolniško podporno društvo) priredi dné 7. svečana v kazini ples, za katerega se že delajo priprave. Kakor nam poroča odbor, razposlala se bodo v kratkem vabila. Čisti dohodek je namenjen v dobrodelen namen.

Raznoterosti.

— Ljudski popis. Olomuec ima 16.147 duš brez vojakov, pred desetimi leti jih je pa imel 15.471; Temešvar broji zdaj 43.101 prebivalca, l. 1880. je pa živel v tem mestu 36.870 ljudi.

— Bolnišnica pogorela. Iz Skopina v ruskem gubernementu Rjezan se poroča, da je strašan požar uničil tamošnjo bolnišnico. V plamenu je našlo tudi 25 bolnikov smrt.

— Kako raste prebivalstvo v Rimu. Meseca julija 1889. leta je živel v Rimu 408.936 duš, 30. septembra 1890 je štelo mesto že 421.102 osebe, 30. novembra istega leta pa 423.185 prebivalcev, 31. decembra 1890. leta pa 425.271. Število prebivalcev rimskega mesta se je torej v 18 mesecih pomnožilo za 17.335 oseb.

— Zaradi uljudnosti kaznovan. Nedavno se je pripetil na Poznanjskem pred sodiščem poseben dogodek. Med obravnavo je sodnik večkrat zaporedoma kihnil, na kar se je vselej neki navzoč mož oglašil sevda brez slabega namena: „Na zdravje!“ Sodnik je na to vprašal, kdo je tisti prijazen mož, ki odgovarja na njegovo kihanje. Dotični mož se je sevda takoj oglašil, méneč, da ga bo sodnik še zahvalil za njegovo uljudnost. A britko se je zmotil, zakaj sodnik ga je obsodil zaradi „nespodobnega“ obnašanja pred sodiščem na triurno ječo. Naš možiček pač še sanjal ni, da je mogoče zaradi kaj takega priti pod ključ.

— Zmotil se je. Pri obedu pri princu Valeskem je bil tudi mlad plemenitaž, katerega je bil princ prvokrat povabil na obed in se mu je zato posebno gostoljubnega kazal. Zaradi te prinčeve prijaznosti je pa ménil omenjeni mladi gospod, da je on posebni ljubljeneec prinčev in da je naredil na princa ugoden vtis. Zato je stavil z navzočimi gđsti, da si bode dal od princa samega postreči. Ko so torej po obedu odšli v igralnico, rekel je prinčev „ljubljenec“: „Čujte, gospod Vales, pozovnite mi za jeden čaj!“ Vsi navzoči so strmeli nad toliko predrznostjo mladega človeka, princ pa je smehljuje se pozvonil. Ko je sluga vstopil, rekel mu je princ: „Pojdi gospodu po — kočijo!“

Telegrami.

Dunaj, 20. januarija. Kakor poroča „Wiener-Zeitung“, podeljen je predsedniku pomožnih uradov pri okrožnem sodišču v Rudolfovem, Martinu Moharju, povodom umirovljenja zlat križec za zasluge s krono; pristav pri okrajnem sodišči v Skofji Loki, Elsner, je pa imenovan za okrajnega sodnika na Vrhniki.

Praga, 19. januarija. V deželnem zboru je pripomnil profesor Kvičala, da so v soboto vršče se demonstracije sramota za Prago in ves narod. Na to je bil ves zakon o deželnem kulturnem svetu sprejet v drugem branji, kar so Nemci s ploskanjem odobraval.

Palerm, 19. januarija. Zaradi viharja se je podrli del strehe na bolnišnici, v katerej so na očeh bolni ljudje. Več bolnikov je nevarno poškodovanih.

Pariz, 19. januarija. Zima je silno huda. V južni Franciji je zamrznilo več rek, česar že 30 let ne pomnijo.

Hamburg, 20. januarija. Kakor se poroča iz Iquique, priplul je tje jadernik z

Angleškega še le čez 190 dni. Ladija je neki bila v istih viharjih, o katerih se méni, da so zadeli Ortha. Zaradi tega se méni, da se sme spet upati na rešitev Ortha.

Bruselj, 19. januarija. Župan je dovolil izjavo za občeno volilno pravico na 20. dan t. m. Vlada je poklicala v mesto še dva polka za vzdržavanje reda.

London, 20. januarija. Mnogo vojnih ladij angleškega pacific-brodovja je odplulo v Chile.

Buenos-Ayres, 19. januarija. Vstaja v Chilu se vedno bolj širi, in bati se je, da se bo razširila po vsej deželi. Brodovje oblega Iquique.

Piccolijeva esenca za želodec pospešuje in ureja s svojim razmehčujočim učinkom prebavljanje. 1 steklenica 10 kr., zaboječek z 12 steklenicami gld. 1-36. (1)

Umrli so:

18. januarija. Matija Križnar, sprevodnik, 64 let, sv. Petra cesta 64, otpnenje možgan. — Ivan Dolinšek, takar, 39 let, Gradišče 8, erysepelas facies.

19. januarija. Jožef Florjančič, paznikov sin, 17 dni, Kolezijske ulice 12, erysigal.

V bolnišnici:

16. januarija. Marija Megušar, delavčeva hči, 3 leta, oslabljenje.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v inč
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
19	7. u. zjut.	729.8	-10.6	sl. svzh.	oblačno	2.10
	2. u. pop.	727.9	-4.6	"	"	snež
	9. u. zveč.	729.9	-6.6	sl. szap.	"	"
Srednja temperatura		-7.3°, za 5.3° pod normalom.				

Dunajska borza.

(Telegrafirano poročilo.)

20. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	90 gld	90 kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16%	91	10 "
5% avstr. zlata renta, davka prosta	108	45 "
Papirna renta, davka prosta	102	80 "
Akcije avstr.-ogerske banke	995	" "
Kreditne akcije London	306	75 "
Srebro	114	35 "
Francoski napoleond.	9	04 1/2 "
Cesarski cekini	5	40 "
Nemške marke	56	20 "

Avgust Rungaldier,

izdelovatelj lesenih podob, v St. Ulrichu, Gröden na Tirolskem, priporoča svoje lastne izdelke, kakor: božične jaslice, križeva pota, Christus-corporis s križem in brez njega, oltarje itd.

vsacega sloga in mojstra v priprosti in okrašeni obliki. Cenike in vzorce pošiljam na željo brezplačno. — Zago-tavljam mojstersko delo in skromno ceno. (3-3)

Zaradi ložjega dopisovanja, prosim, da se mi dopisuje v nemščini.

Tuji.

18. januarija.

Pri **Malscu**: Grof Attems; Lafite, Willems, Paschka, Friedländer, Harter in Weis, trgovci; Frey, drsalec-umetnik, z Dunaja. — Perko, trgovec z lesom, iz Celja. — Obereigner, nadlogar, z Notranjskega. — Markiz pl. Gozani, okrajni glavar, iz Postojne. — Pevich pl. Pfaenthal, dežel-nega predsedništva namestnik, iz Zadra. — Svoboda iz Zadra.

Pri **Stani**: Böhringer, Böhm, Herrman, Tauber, Kugel, trgovci, z Dunaja.

Društvena tiskarna v Celji.

Udano podpisani usojam si slavnemu občinstvu, cenjenim pisateljem in založnikom, trgovcem, podjetnikom in učiteljem itd. svojo popolno novo, z vsemi modernimi pripravami založeno tiskarno toplo priporočati za naprave tiskovin vsake vrste. Cene primerne. Delo fino, okusno, po najnovejših uzorcih. Postrezba točna.

Ob enem tudi vabim k nakupovanju papirja, pisalnega orodja, mašnih knjig itd., vse po zelo nizkih cenah.

Z veselo spoštovanjem

Dragotin Hribar.

(3-1)

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja PAVEL SEEMANN v Ljubljani.